

ЕЕPLIANT4 съгласувано действие

Първо издание

БЮЛЕТИН

Под повърхността:
Справяне с невиджани предизвикателства към
съответствието по отношение на изискванията за
екодизайн и енергийно етикетиране

Брюксел, 11 декември 2025

ЕЕPLIANT4 влиза във фаза на изпълнение

От стартирането му през май 2024 г., [ЕЕPLIANT4](#) е обединил 28 организации от 22 страни в 5-годишно съгласувано действие, финансирано от ЕС (май 2024 г. - април 2029 г.), целящо да засили надзора на пазара на продукти в Европа по отношение на техния екодизайн и енергийно етикетиране. Проектът, координиран от [PROSAFE](#), сега навлиза във фаза на изпълнение. Ще бъдат взети проби от над 300 продукта и те ще бъдат изпитани в лаборатории, като ще бъдат обхванати 8 продуктови групи с голямо значение — от хладилници, автомобилни гуми и свързващи устройства до електронни дисплеи, прахосмукачки и отоплителни системи.

Но ЕЕPLIANT4 е повече от пан-Европейска изпитвателна кампания. Този проект също така е действие изграждащо капацитет, замислено да осигури на европейските органи по надзор на пазара (ОНП) нови умения, модерни инструменти и по-силни мрежи за сътрудничество. Този двуфокусен проект - проверка на съответствието и овластяване на инспекторите и органите по прилагане на закона — е това, което прави ЕЕPLIANT4 ключов инструмент в инструментариума на ЕС за по-добро прилагане на действащите правила, подкрепяйки единния пазар на ЕС и преминаването към чиста енергия.

Co-funded by
the European Union

Ensuring
Energy-Efficiency
Compliance

Домакински уреди под наблюдение: хладилници, готварски уреди & прахосмукачки

Домакинските уреди са от съществено значение в ежедневието, но те също са и сред най-енергоемките продукти в нашите домове. Хладилниците консумират енергия 24/7, докато печките, котлоните, аспираторите и прахосмукачките използват голямо количество енергия за кратък период от време при работата им. По тази причина е от съществено значение за потребителите да получават точна информация за реалните работни характеристики и консумация на енергия, когато решават да закупят такива уреди.

Анализът на пазара и на риска при хладилниците и готварските уреди показва, че най-много несъответствия, открити при предходни действия, са свързани с аспекти на работните им характеристики, различни от консумацията на енергия. Примерите включва хладилници с по-малък обем от декларирания или с недостатъчен охладителен капацитет за да отговарят на декларирания климатичен клас. Некоректно обявените характеристики водят до заблуждаващ, по-благоприятен етикет.

Досега готварските уреди бяха продавани предимно в традиционните физически магазини. Обаче ОНП наблюдават постоянно нарастващ преход към онлайн продажбите. EEPOLIANT4 ще съобрази своите дейности с тази развиваща се пазарна динамика, фокусиран върху печки, котлони и аспиратори - продуктови групи вече показали относително високи нива на несъответствие при националните кампании по надзор на пазара и в изпитвателна кампания [EU-funded ENERTP testing campaign](#). Като цяло около 100 продуктови модела ще преминат изпитване с цел проверка на съответствието.

Проверките на битови хладилници вече започнаха и ще продължат с изпитването на 24 уреда в 2 цикъла на инспекционната проверка. За готварските печки, анализът на пазара и на риска ще завърши до края на 2025 г., а инспекциите и лабораторните тестове на около 100 уреда са планирани за 2026 г.

Прахосмукачките също са под наблюдение. С новите Регламенти за екодизайн и за енергийно етикетиране, които все още предстоят, инспекциите ще се извършват съгласно Регламент 666/2013, обхващащи модели, захранвани от ел. мрежа и хибридни модели. ОНП от 8 държави са стартирали проучването на пазара, а скринингът на 120 продукта, документалните проверки и лабораторните тестове на 35 избрани модела прахосмукачки са планирани за края на 2026 г. Действието цели да осигури, до възможната степен, насоки относно политиките във връзка с текущия преглед на Регламента за екодизайн, както

и на новия Регламент на ЕС за енергийно етикетиране за тази продуктова категория.

Осигуряване на съответствие на гумите за товарни автомобили на пазара на ЕС

EEPLIANT4, за първи път в едно координирано действие на ЕС, оценява съответствието на гуми за товарни автомобили – т.е. Клас 2 (C2) гуми за ванове и Клас 3 (C3) гуми за тежкотоварни автомобили като камиони и автобуси. Анализът на пазара показва, че това е предимно бизнес-към-бизнес пазар (B2B), с продукти, продавани чрез договори за групово управление или договори за поддръжка. Това прави нещата по-трудни за ОНП по отношение на проверките дали даден етикет действително е видим за крайните потребители преди покупката.

[EPREL \(European Product Registry for Energy Labelling\)](#) анализ също разкрива несъответствия между качените протоколи от изпитване за одобряване на типа и параметрите на етикета, предполагащи несъответствие - трудно за проверка при инспекция.

Изпитването ще се фокусира върху съпротивлението при търкаляне, сцеплението на мокро и характеристиките при сняг. Инспекциите на гуми C2 са в ход и ще завършат в средата на 2026 г., а изследването на гуми C3 следват през 2027 г. Общо 30 модела гуми, разпределени между класове C2 и C3, ще бъдат изпитани, а 5 модела C2 ще бъдат оценени и за характеристики на сняг.

Електронни дисплеи & Свързващи устройства: предстоящи предизвикателства по отношение на съответствието

Проектът е приключил с проучването на пазара на компютърни монитори и информационни и рекламни дисплеи, използвайки EPREL, [ICSMS \(Information and Communication System for Market Surveillance\)](#) и данните от търговията на дребно, за да се състави обхвата на пробите от офис, игрални и професионални дисплеи с високо ниво на яркост. Началните констатации показват непълни данни въведени в EPREL, неясна употреба на категоризацията на професионални дисплеи и вариации в отчитането на нивата на яркост. Информационните и рекламните дисплеи в частност, показват голяма вариация в декларираната яркост, както и при някои случаи на категоризация.

Търговете за избор на лаборатории са затворени, а подадените оферти се оценяват в момента. Следващата фаза включва документални проверки на 60-70 модела, последвани от вземане на проби от 32 продукта за изпитване, предвидени през 1-во тримесечие на 2026 г.

Проучването на пазара на мрежови свързващи устройства в обхвата на Регламент (EU) 2023/826 също разкрива значителни предизвикателства. Началните констатации показват цял индустриален сегмент с много ниски нива на съответствие, с много доставчици, които не декларират публично задължителната информация, макар изискванията да са приложими от май 2025 г. Няколко големи производители също показват незнание, че техните продукти подлежат на хоризонтално регулиране в допълнение към мерките, специфични за продукта.

Предстоящите дейности включват разработване на материали за повишаване информираността на икономическите оператори относно регулаторните изисквания и финализиране на плана за пробовземане, преди да се проведе обществената поръчка за избор на лаборатории и изпитване на около 70 устройства през 2-та половина на 2026 г.

Охладителни & Отоплителни системи също под наблюдение

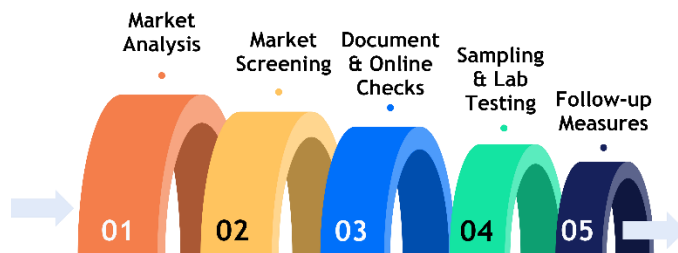
В сектора на печките на твърдо гориво, проверките на съответствието по проект EEPLIANT4 са в ход, като са набелязани камини на дърва и печки с пелети. Анализът на риска показва, че изпитването на емисиите е силно чувствително към конфигурацията на продукта и как е настроен отоплителят, затова изисква внимателно боравене и вероятно сътрудничество с производителя.

Участващите ОНП са направили скрининг на 109 модела, като 53 в момента преминават документална проверка. Текат също онлайн проверки за съответствие на етикетите в повече от 20 онлайн магазина. Предварителните резултати предполагат ниско ниво на съответствие, подтиквайки ОНП да се насочат към търговците на дребно с цел осигуряване на корективни мерки. Предвижда се тестовите да се проведат през 2-та половина на 2026 г.

EEPLIANT4 също се насочва към промишлени хладилници с функция за директна продажба, такива като охлаждатели за напитки, витрини за сервиране на сладолед, автомати за продажба, охлаждатели за супермаркети и фризери за сладолед. За разлика от битовите хладилници, този пазар се характеризира с отделни производители, канали за дистрибутиране и широка персонализация на продукта. EPREL разкрива мащаба на това разнообразие, описвайки повече от 350,000 модела на охлаждатели за супермаркети. Инспекциите са в ход и ще доведат до изпитването на 12 уреда в 2 цикъла на проверка на съответствието, които ще стартират през януари 2026 г.

Гледайки напред, EEPLIANT4 също ще се насочи към отоплители и охлаждатели на въздух. Инспекциите ще се провеждат в съответствие със

съществуващия Регламент (EU) 2016/2281, обхващащи някои типове климатици, системи за централно отопление, чилъри and чилъри за високо-температурни процеси. Работата в този сектор ще стартира през януари 2026 г.

Изграждане на капацитет: Справяне с възникващи предизвикателства, Обучение на ОНП, Сътрудничество с митниците & Разработване на дигитални инструменти

EEPLIANT4 се простира отвъд изпитването на продукти – той също се отнася за засилването на самата система на надзор на пазара в ЕС. Информацията от няколко проучвания на ОНП и реалният опит подчертават, както повтарящите се, така и новите предизвикателства пред надзора на пазара. ОНП продължават да срещат трудности при оценяването на големи и комплексни продукти, при осигуряването на представителен продуктов подбор с цел избягване на „златната проба“ и при проверка на техническата документация. Новопоявяващите се въпроси включват проследимостта и идентификацията на икономическите оператори, интерпретирането на резултатите от изпитване и от одобряване на типа, сътрудничеството с лабораториите, както и по-обща въпроси като определяне датата за пускането на продукти на пазара и проверката на ефективността на ресурсите и изискванията за кръгова икономика.

Регламент (EU) 2019/1020 за надзора на пазара определя рамката за подбор на продукти, базирана на риска. За да се допълни тази рамка и да се укрепят практиките за надзор на пазара, по EEPLIANT4 е разработена и налична методология за (полу-)случайна извадка, подкрепена от предварителен анализ на разходите. Проектът предлага на Европейската комисия да я доразвие чрез специални пилотни проекти.

Заедно с тази работа, ще се разработват съвместни обучителни програми, като визити за обмяна на опит, за да подпомогнат инспекторите на ОНП с нови умения и практически опит, обхващащи сътрудничеството с митниците, проверки при електронна търговия, изпитване на продуктите, използване на ICSMS, а и насоки относно ESPR (Ecodesign for Sustainable Products Regulation). Обученията ще се домакинстват от Нидерландия, Ирландия, Полша и Швеция. ОНП, които не участват

в проект EEPLIANT4, са поканени да участват в тези обучения за тяхна сметка. Първите учебни материали се очаква да бъдат готови през 2-та половина на 2026 г.

Освен това, като част от работния поток, ще бъде разработена нова структура на съдържанието с цел подпомагане ревизията на [the EEPLIANT2 Good Practices Guideline](#), като се използват данните от всички дейности за изграждане на капацитет по проект EEPLIANT4 и външни източници, включително ЕК и мрежата за продуктово съответствие на ЕС (EUPCN).

Също така се подготвя пилотен проект за сътрудничество между ОНП и митниците. Планиран за 2027 г., този пилотен проект ще се базира на опита на проект EEPLIANT3 и ще изпита два модела на сътрудничество за една или повече продуктови групи от проект EEPLIANT4. Целта е да се подобри ефективността на съвместните проверки и да се предотврати влизането на несъответстващи продукти на пазара на ЕС и достигането им до потребителите.

И накрая, EEPLIANT4 ще продължи да разработва дигитални инструменти, включително прототипа на WebCrawler, създаден по проект EEPLIANT3, предлагащи решения в подкрепа на ежедневната работа на ОНП. Тези иновации се очаква да модернизират по-нататък практиките по надзор на пазара и да повишат ефективността му.

Първа присъствена среща по EEPLIANT4 & Фокусни групи със заинтересовани страни

На 13 ноември 2025 г., партньори и заинтересовани страни се събраха в Брюксел за първата EEPLIANT4 пленарна/присъствена среща. На срещата се направи преглед на изпълнението и на първите констатации по всички проектни дейности, като се засегнаха общи за дейностите теми.

Две интерактивни сесии добавиха дълбочина на дискусиите. Семинар на ОНП разглежда ключови теми и практически предизвикателства в надзора на пазара по екодизайна и енергийно етиктиране:

- Сътрудничество между ОНП и изпитвателните лаборатории, обществени поръчки и изпитване;
- Справяне с неясно продуктово законодателство и стандарти;

- Идентификация на и комуникация с икономическите оператори;
- Използване на данни от EPREL и ICSMS;
- Онлайн продажби и подход на митниците.

Срещата бе последвана от три фокус групи със заинтересовани страни, предлагащи на индустрията и на външни партньори шансът да споделят перспективите и да дискутират предизвикателствата и възможностите за подобряване на сътрудничеството с ОНП.

КОНТАКТИ:

PROSAFE (Координатор на проекта)

+32 2 757 9336 / info@prosafe.org

www.eepliant.eu / www.prosafe.org

За нас в X: [@PROSAFE_ORG](#), [@EEPLIANT](#)

ИЗЯВЛЕНИЕ

Финансирано от Европейския съюз. Изразените възгледи и мнения, обаче, са само на автора(ите) и не отразяват непременно тези на Европейския съюз или Европейската изпълнителна агенция за климат, инфраструктура и околна среда (CINEA). Нито Европейският съюз, нито предоставящият правомощия орган могат да носят отговорност за тях.

EEPLIANT4 First All-Hands Meeting

